

Kunskapskrav 2014

ÅRLIG KUNSKAPSUPPDATERING

Innehållsförteckning

Kunskapskravens funktion	3
Ämnen ÅKU 2014.....	4
Vad innebär det att ha SwedSec-licens?.....	4
Lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder	4
Passandebedömningar, rådgivning och strukturerade produkter	4
Aktiv och passiv förvaltning.....	5
Omprövning av redan inlämnad deklaration även kallad själv rättelse	6
Pensionering utomlands.....	6
Fallbeskrivningar.....	8
Fallbeskrivningarnas syfte och användningsområde	8
Sekretess	9
Uppföranderegler i handlarrummet	14

Kunskapskravens funktion

Detta dokument definierar den kunskap, i form av årlig kunskapsuppdatering, som krävs som ett komplement till licensieringstestet av SwedSecs licenshavare. Kunskapskraven är uppdelade i rubriker och mätpunkter. En mätpunkt specificerar vad licenshavaren förväntas kunna inom ett begränsat kunskapsområde.

Kunskapskraven ska fungera som stöd vid utformning av relevanta utbildningar och som underlag vid uppgiftskonstruktion. De ska ge en överblick över vad som förväntas av en licenshavare. Det är varje utbildningsanordnares uppgift att tolka kunskapskraven och utifrån tolkningen forma en relevant och pedagogisk utbildning.

I tabellen nedan beskrivs olika *kognitiva nivåer*.

Nivå	Förklaring
Känna till (K)	Licenshavaren ska känna till och komma ihåg begrepp, definitioner och faktauppgifter.
Förstå (F)	Licenshavaren ska förstå och kunna förklara olika samband och sammanhang.
Tillämpa (T)	Licenshavaren ska kunna använda till exempel formler, regler, lagar och metoder.

Ämnen ÅKU 2014

Vad innebär det att ha SwedSec-licens?

Att vara licenshavare innebär både rättigheter och skyldigheter. Licenshavaren ska förstå och kunna förklara vad som krävs för att få SwedSec-licens, dvs. att man ska genomföra ett licensieringstest med godkänt resultat, vara anställd på ett företag som är anslutet till SwedSec samt bedömts vara lämplig av företaget att ha licens. Licenshavaren ska också förstå och kunna förklara det disciplinära förfarandet inom SwedSec avseende processen och disciplin-åtgärder.

Till detta ämne används med fördel SwedSecs illustrerade film om att vara licenshavare.

<http://www.swedsec.se/om-swedsec/om-oss/swedsec-licens/#film>

<http://www.youtube.com/watch?v=xFh0YcBQXoY>

Lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder

I juli 2013 trädde den nya lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder (AIF-fonder) i kraft. Enligt lagen får AIF-fonder marknadsföras till icke professionella investerare om fonden är en specialfond eller om fondandelarna är upptagna till handel på en reglerad marknad och det finns ett faktablad om fonden. Licenshavaren ska förstå dels förutsättningarna för marknadsföring till investerare och dels vad som avses med ”marknadsföring” i lagens mening.

Information om de nya reglerna finns i regeringens proposition 2012/13:155

<http://www.regeringen.se/content/1/c6/21/66/63/74ef0f80.pdf>

Passandebedömningar, rådgivning och strukturerade produkter

Strukturerade produkter är normalt komplicerade produkter i lagens mening (lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden). Det innebär att den som hanterar en kunds order eller lämnar råd om en sådan produkt måste inhämta information om kundens kunskaper och erfarenhet för att bedöma om produkten passar kunden eller inte (en s.k. passandebedömning). Strukturerade produkter kan vara konstruerade på många olika sätt och en passande-

bedömning måste göras med utgångspunkt i den specifika produkt som är aktuell – inte med utgångspunkt i ”strukturerade produkter” i allmänhet. Finansinspektionen har i slutet av 2012 beslutat om sanktioner mot ett företag bl.a. för att företaget i fråga inte hade genomfört passandebedömningar på rätt sätt. Licenshavaren ska förstå vilka krav som, enligt inspektionens beslut, ställs på passandebedömningar när man tillhandahåller olika strukturerade produkter.

Information om Finansinspektionens beslut i fallet finns här (de olika strukturerade produkter som företaget erbjöd beskrivs på s. 3-4 och frågan om passandebedömningar behandlas på s. 10): http://www.fi.se/upload/45_Sanktioner/10_Finansiella_foretag/2012/deviser_12-2525.pdf

Aktiv och passiv förvaltning

Debatten om aktiv eller passiv förvaltning är ständigt aktuell, inte minst på grund av de högre avgifter som vanligtvis gäller för aktivt förvaldade fonder. Den exakta gränsen mellan aktiv och passiv förvaltning kan vara svår att bestämma i praktiken.

Passiv förvaltning likställs ofta med indexprodukter med låg avgift. Vad gäller sådana indexprodukter är det av intresse att titta på vilket index produkten baseras på. Är det med eller utan utdelningar, omfattar det hela eller delar av marknaden ifråga och så vidare. En annan fråga är avgiftsstrukturen. Är avgiften rimlig för en indexprodukt, eller skulle den kunna vara lägre? En tredje fråga är hur den passiva förvaltningen genomförs i praktiken. Replikerar hela det underliggande indexet fullt ut, eller försöker man minimera avvikelserna från index med en mer begränsad portfölj av tillgångar? Licenshavaren ska känna till vilka analysmässiga problem som bör diskuteras vid studier av indexprodukter.

Med aktiv förvaltning menas normalt all annan förvaltning än ren indexförvaltning. En första fråga att ta reda på är om produkten ifråga verkligen erbjuder en aktiv förvaltning eller inte. Det är viktigt att skilja mellan en rent passiv förvaltning, den mellanliggande form som brukar kallas ”enhanced indexing” och verkligt aktiv förvaltning. Det finns några vanliga mått som används i detta sammanhang. Tracking error är ett första mått för att mäta storleken på förvaltningens avvikelse mot sitt index. Förvaltningens omsättningshastighet är annat mått som kan tänkas spegla graden av aktivitet. Ett tredje mått är förvaltningens Active Share, dvs.

summan av skillnaderna mellan tillgångarnas vikter och motsvarande vikter i dess jämförelseindex, dividerat med två. Alla dessa mått har både styrkor och svagheter. För att kunna besvara frågor och kunna bemöta synpunkter på ett korrekt sätt är det av vikt att licenshavaren förstår och kan förklara skillnaden mellan aktiv och passiv förvaltning på ett korrekt sätt, känner till exakt hur de olika måtten beräknas, förstår och kan förklara hur man kan ta reda på graden av aktiv förvaltning samt känner till såväl styrkor som svagheter med respektive mått.

En relaterad, och möjligen viktigare, fråga är huruvida den aktiva förvaltningen har gett ett mervärde till kunden eller inte. Klassiska utvärderingsmått som Jensen's alfa används förstås i sådana utvärderingar, men på senare tid har även måttet informationskvot blivit vanligare. Licenshavaren ska förstå och kunna förklara exakt hur dessa två olika mått beräknas i praktiken, hur de skiljer sig åt samt kunna förklara i vilka sammanhang det ena eller det andra måttet kan vara lämpligt att använda.

Omrövning av redan inlämnad deklaration även kallad självrättelse

Regeln om möjligheten att göra en självrättelse finns sedan den 1 januari 2012 i skatteförfarandelagen, SFL. Lagen säger att skattetillägg inte ska tas ut när en person på eget initiativ rättat en oriktig uppgift (49 kap. 10 § 2p. SFL).

Normalt sett kan man göra en självrättelse för upp till sex år bakåt i tiden. Under 2014 kan man alltså rätta uppgifter från och med inkomstår 2008.

Licenshavaren ska känna till möjligheterna till omrövning. Licenshavaren ska också känna till att Sverige snart har avtal med samtliga länder om informationsutbyte (samt skillnaden vad avser automatiskt informationslämnande).

Pensionering utomlands

Många personer funderar på att flytta utomlands i samband med pensionering. Det är viktigt att licenstagaren känner till att situationen kan ändras för kunden ur ett skatte- och socialförsäkringsperspektiv.

Även om man inte längre bor i Sverige kan man skattemässigt bli behandlad på samma sätt som när man var bosatt i Sverige om man stadigvarande vistas här eller har kvar s.k. väsentlig anknytning. Däremot kanske man inte omfattas av socialförsäkringssystemet i Sverige.

Begränsat och obegränsat skattskyldig

Licenshavaren ska känna till resonemanget kring när den skattskyldige är skattskyldig i Sverige eller inte. Licenshavaren ska känna till följande begrepp: bosättningsbegreppet, stadigvarande vistelse och väsentlig anknytning. Vidare bör licenshavaren känna till de vanligaste kriterierna för väsentlig anknytning.

Licenshavaren ska känna till konsekvenserna av om en person är obegränsat skattskyldig eller inte samt känna till hur SINK-skatten fungerar. Licenshavaren ska känna till hur beskattning av utdelning sker (kupongskatt), den s.k. tioårsregeln och hur försäljning av eventuell permanentbostad beskattas. Vidare ska licenshavaren känna till hur eventuella dubbelbeskattningsavtal inverkar på skatten. Licenshavaren ska kunna uppmärksamma kunden på detta.

Licenshavaren ska känna till varför vissa länder ofta nämns i samband med pensionering utomlands. Licenshavaren ska känna till att om kunden bosätter sig i ett annat land så kan arvsregler och arvsskatt ändras samt att socialförsäkringsskyddet i Sverige kan upphöra. Licenshavaren ska känna till att regler ofta ändras och att det kan innebära helt andra förutsättningar.

Fallbeskrivningar

Fallbeskrivningarnas syfte och användningsområde

SwedSec har beslutat att den årliga kunskapsuppdateringen varje år ska innehålla minst en fallbeskrivning. Fallbeskrivningarna skildrar olika situationer som licenshavarna kan möta i sitt arbete och innehåller dilemman där det ibland inte finns ett rätt svar utan där situationen är mer komplex i sin art. Även om det finns ett rätt eller självklart alternativ bör licenshavaren förstå varför det är så – vilka etiska eller moraliska överväganden som kan ligga bakom en viss regel.

Fallbeskrivningarna syftar till att fungera som underlag för kompetensutveckling och fördjupning av kunskaperna. Med dessa vill SwedSec inför varje anslutet företags fortsatta arbete bidra med innehållet men inte metoden, det vill säga det är upp till varje arbetsgivare att avgöra *hur* dessa fall ska användas. Exempelvis kan seminarier hållas för fördjupade diskussioner där flera perspektiv får komma till sin rätt och/eller kan innehållet i fallbeskrivningarna integreras i så kallad e-learning, under förutsättning att innehållet formas så att samma komplexitet som i dessa fallbeskrivningar speglas. Även fallbeskrivningarna i sig kan behöva justeras för att passa det enskilda anslutna företags verksamhet. Det kan mycket väl vara så att de frågeställningar som berörs i beskrivningarna bättre kan tas om hand med utgångspunkt i helt andra scenarier. Detta är upp till det enskilda anslutna företaget – huvudsaken är att de frågeställningar som är aktuella i fallbeskrivningarna berörs i seminariet/utbildningen och att det/den genomförs så att licenshavaren inte bara ”kryssar rätt” eller lär sig en viss regel utan reflekterar över varför ett visst alternativ är bättre än ett annat.

Två fallbeskrivningar ingår i kunskapskraven för den årliga kunskapsuppdateringen 2014. Det ena fallet behandlar sekretess och det andra uppföranderegler i handlrummet. Licenshavaren ska genomföra minst en av de två fallbeskrivningarna.

Sekretess

Anders arbetar som privatrådgivare på en bank. Han har sedan många år ett gift, medelålders par, Sebastian och Linda, som kunder. Anders har alltid uppfattat dem som kompetenta och seriösa, inte minst när det gäller privatekonomin. De har båda flera egna bankkonton. De har inget gemensamt konto men de har i princip alltid träffat Anders gemensamt och allt har tytt på att de har gemensam ekonomi. Vid ett flertal tillfällen genom åren har det hänt att var och en av dem har begärt att få uppgifter om den andres ekonomi. Det har då handlat om tämligen vardaglig information, såsom om någon räkning har betalats eller hur mycket det funnits på ett visst konto inför en semester eller ett större inköp. Anders har då lämnat ut uppgifterna och har känt sig helt trygg i det. Någon skriftlig fullmakt har inte upprättats mellan Sebastian och Linda men när information har utlämnats har de i efterhand aldrig invänt mot det. De har båda tvärtom gett uttryck för att det har varit självklart att de har full insyn i varandras konton och ekonomier. Sebastian och Linda har många järn i elden och är något av ”entreprenörstyper”, varför kontakterna med banken har varit ganska täta och regelbundna. Under det senaste halvåret har kontakten dock endast varit sporadisk.

En dag ringer Sebastian. Han är ovanligt kort i tonen och låter lite stressad. Han förklarar att han behöver ha information om kontoställningen på Lindas konto. Dessutom vill han veta om det nyligen har skett någon större utbetalning från kontot. Sebastian vill även sätta in en större summa pengar på hans och Lindas tre barnbarns konton. Slutligen vill han ha hjälp med att sätta in 90 000 euro kontant, eftersom han för två veckor sedan har sålt parets knappt ett år gamla prestigebil till en bekant som bor i Frankrike. Sebastian berättar att han själv har kört ner bilen till Frankrike och fått kontant betalning.

Anders utför dessa åtgärder. Därefter får Anders genom en bekants bekant höra att Sebastian och Linda har ansökt om skilsmässa och att Linda har flyttat från deras hus - något som styrks av bilder som Sebastian och Linda har lagt upp på sina facebook-sidor. I samband med ett helgbesök på sta'n råkar Anders även se Sebastian köra den bil han nyss uppgett att han sålt i Frankrike. Banken får härefter även ett anonymt, och trovärdigt tips, om att Sebastian tvättar pengar från olaglig spelverksamhet.

Det inträffade föranleder Anders att rapportera en misstanke till compliance-avdelningen om att insättningen om 90 000 euro utgör penningtvätt. Det visar sig att den compliance officer, Steven, som handlägger ärendet känner till Sebastian och Linda, då deras barnbarn spelar i samma fotbollslag. Anders och Steven diskuterar tänkbara orsaker till Sebastians högst oväntade agerande varvid Anders informerar om att Sebastian och Linda ska skilja sig och att Linda har bosatt sig på annan adress. En anmälan om misstänkt penningtvätt skickas också till finanspolisen.

Steven äter samma dag lunch med Nicole, som är chef för bankens internrevision. Nicole bor i närheten av Sebastian och Linda och är ytligt bekant med dem. Steven berättar om misstanken mot Sebastian och om att det verkar som om Sebastian och Linda ska skilja sig. Nicole ser det inträffade som ett passande tillfälle att fråga Sebastian och Linda om de är intresserade av att överlåta sin båtplats till henne. Hon kontaktar därför Anders för att få bekräftat att Linda har flyttat och för att förhöra sig lite om Anders kontakter med Sebastian och Linda och om situationen i övrigt.

När Nicole ringer känner Anders sig lite som en ”skvallerbytta”. Han bedömer dock att informationen om skilsmässan inte omfattas av sekretess, eftersom den inte kommer från någon av Sebastian och Linda själva. Dessutom, tänker Anders, kan uppgiften om skilsmässan knappast skada någon av dem, eftersom de ju lagt upp bilder på sina facebook-sidor som talar för att de inte längre är ett par. Om de ska skilja sig bör det dessutom snarast vara till nytta för dem att snabbt hitta någon som vill överta deras båtplats. I alla händelser, resonerar Anders, måste uppgifterna kunna lämnas till en kollega, som dessutom är hög chef och detta för internrevisionen, vars arbete ju ligger nära compliance-avdelningens.

Efter en tid hör ekobrottsmyndigheten av sig till Anders och vill ha information om transaktionerna på Sebastians och Lindas samtliga konton - även värdepapperskonton och konton som tillhör Lindas egna aktiebolag - under fem år tillbaka. Anders frågar spontant och förvånat handläggaren om skälet till varför så omfattande information krävs. Handläggaren kan inte ge någon förklaring som har bäring på själva anmälan men förklarar att han är ny på avdelningen och att han därför för säkerhets skull vill inhämta så mycket information som möjligt. Han säger också att ekobrottsmyndigheten ofta återkommer med önskemål om komp-

letteringar i sina ärenden, varför det blir effektivare att redan i ett första skede inhämta så mycket information som möjligt.

Frågor att diskutera

- Vilken typ av information om en kund omfattas av sekretess?
- När är det tillåtet att röja sekretessbelagd information om kunder till någon inom det egna företaget eller till någon extern person?
- Gäller särskilda regler eller rutiner beträffande röjande till kundens närstående?
- Vad bör man tänka på i övrigt när det gäller hantering av sekretessbelagda uppgifter?

Syftet med fallet

Ett syfte med fallet är att understryka att sekretess såsom utgångspunkt gäller för all information om företagets kunder (inom företagets rörelse) som inte är allmänt känd. Med allmänt känd avses i första hand att information finns tillgänglig i offentligt tillgängliga dokument, inte att den förekommit i massmedia eller sociala medier. Sekretessen gäller initialt oavsett vilka förhållanden om kunden som informationen avser, hur informationen kommit till företagets kännedom och oavsett hur viktigt det kan bedömas vara för kunden att informationen inte avslöjas. Det finns heller ingen tidsgräns för hur länge uppgifterna är skyddade.

Rätt att röja sekretessbelagd information finns endast om den som ska erhålla informationen har ett berättigt intresse av uppgifterna, dvs. i princip har behov av informationen för att utföra ett uppdrag för kunden eller en nödvändig uppgift i företagets verksamhet. Detta gäller oavsett om röjandet sker internt hos företaget eller till någon extern person. Att någon anställd har en viss formell position eller tjänst inom företaget medför alltså inte automatiskt att denne har rätt att få sekretessbelagd information om en kund.

I enlighet med vad som nyss sagts måste en handläggare vid frågan om ett röjande kan ske pröva om mottagaren har ett sådant berättigt intresse. Om ett sådant finns måste det också väga tyngre än intresset av sekretess. I vissa fall, t.ex. vid misstanke om penningtvätt eller insiderbrott, är företaget enligt lag skyldigt att lämna ut vissa särskilt angivna uppgifter och då är det förstås givet att ett berättigt intresse finns. Det förekommer också ofta att myndigheter begär att få viss information utan att det finns lagstadgad skyldighet för företaget att lämna

just den specifika informationen. Även i dessa fall kan man utgå från att myndigheten har ett behörigt intresse, i synnerhet om det är en myndighet med nära koppling till företagets verksamhet, såsom finanspolisen och ekobrottsmyndigheten. En behörighetsprövning ska likväl göras även i dessa fall och om det skulle framkomma omständigheter som talar mot att mottagaren saknar behörigt intresse (avseende all eller viss information) så bör företaget begära att myndigheten motiverar varför den behöver informationen. Om något tillfredsställande svar (mot förmodan) inte lämnas måste företaget neka utlämning av informationen.

Banksekretessen, liksom sekretess inom andra finansiella företag, gäller även i förhållande till en make/maka och andra närstående (såvida dessa inte är formellt behöriga att företräda kunden, t.ex. genom fullmakt eller i egenskap av förmyndare, god man eller förvaltare enligt föräldrabalken). Beträffande makar kan en make undantagsvis anses ha gett ett tyst samtycke till att sekretessen upphävs. Det är dock viktigt att det inte görs någon slentrianmässig bedömning om att det finns ett tyst samtycke utan en sådan bedömning måste grundas på starka skäl och mycket god kundkännedom. Om ett tyst samtycke finns så måste handläggaren vara uppmärksam på ändrade förhållanden som kan göra att den tysta fullmakten inte längre kan antas gälla. Även om det finns ett tyst samtycke är det en fördel, för allas säkerhet, om en skriftlig fullmakt upprättas.

När det gäller övriga närstående så kan avsteg från sekretessen göras i ett visst vanligt förekommande förhållande, där risken för missbruk av informationen är låg och där utlämnandet av informationen är till gagn för kunden. Det handlar om att en bank i samband med en förstående penninggåva till en kund från en nära anhörig, exempelvis en minderårig kunds mor- och farföräldrar, anses ha rätt att bekräfta huruvida ett visst konto innehåller av kunden. Någon rätt att lämna ut information om vilket konto kunden har finns dock i regel inte i denna situation, trots att det alltså rör sig om närstående med ett gott syfte.

Även i andra avseenden än behörighetsprövningen så måste sekretessbelagda uppgifter hantleras professionellt och med omsorg om kunden. Även om informationen skulle vara offentligt tillgänglig, och därmed inte längre formellt sekretessbelagd, så bör företaget vara återhållsamt med att lämna ut information som kan vara till kundens nackdel. Den som lämnar uppgifterna bör verka för att informationen skyddas även hos mottagaren. En anställd som fått sekretess-

belagd information är vidare förbjuden att använda informationen på ett sätt som kan skada kunden. Även om ett utnyttjande inte skulle skada kunden bör den anstälde vara mycket försiktig med att utnyttja informationen för egen vinning.

För mer information om sekretessreglerna hänvisas till Per-Ola Jansson, Banksekretess och annan finansiell sekretess, 2010.

Uppföranderegler i handlarrummet

Sven arbetar sedan en längre tid som räntehandlare på Banken. Han har genom sin erfarenhet och höga kompetens av handel med ränteinstrument arbetat upp ett stort förtroende från såväl sina kollegor inom banken som bland de representanter hos kundföretagen som han haft kontakt med och lärt känna genom åren. De dagliga kontakterna med handlare hos kundföretagen har också inneburit att han kommit flera av dem nära och i vissa fall även byggt upp personliga relationer. Diskussionerna kring eventuella affärer innehåller därför ofta även moment av mer privat natur. Rutinerna för räntehandlare hos Banken är att affärer endast får ske från handlarrummet. Några chefer har rätt att göra affärer utanför handlarrummet, men då gäller särskilda procedurer. Sven har inte mandat att göra sådana s.k. ”off-premises dealing”.

En av Svens kunder är Daniel, som arbetar med likviditetsförvaltning på internbanken hos en större företagskund med fastighetsentreprenad som huvudverksamhet. Daniel är mycket tradingintensiv och gör ett stort antal affärer, vilket innebär att hans handel skapar betydande intäkter till Banken och indirekt även bonus till Sven.

En morgon ringer det på Svens mobiltelefon när han precis anlänt till sin arbetsplats och som bäst hänger av sig ytterkläderna. Det är Daniel som ringer och medan Sven är på väg till sitt skrivbord i handlarrummet diskuterar de vissa ränteffärer som Daniels företag har genomfört under några veckors tid. Det gäller en viss företagsobligation som Daniels företag varit en stor nettoköpare av, och som innebär att han alltså har en större position i. Kursutvecklingen har varit positiv för Daniel men – som han säger – innehavet ”sticker ut” och detta är ett potentiellt problem inför den kommande kvartalsrapporteringen. Daniel vill att Sven köper innehavet till gällande marknadsränta, men att de samtidigt ingår ett terminskontrakt som innebär att han får köpa tillbaka obligationen vid en framtida tidpunkt till motsvarande ränta. Han ber dock Sven att vänta med att boka terminsaffären med hänvisning till att han först måste göra ”vissa interna avstämningar”. Han understryker dock att detta mest är en teknikalitet, och att det inte bör ha någon betydelse eftersom han ju i praktiken ”bara lånat ut obligationerna till Banken”, som ju därmed inte har någon marknadsrisk. Sven tänker att Daniel ju alltid stått vid sitt ord, och att det därför inte bör vara några problem denna gång heller. Eftersom Daniel företräder en stor och viktig kund till banken går Sven därför med på affären innan han avslutar samtalet och sätter sig på sin arbetsplats. Eftersom Sven ännu inte hunnit starta sin dator

antecknar han villkoren för affärerna på ett papper, med avsikt att boka in köpet i handlarsystemet när han får tid. Eftersom Daniel bett honom att vänta med att boka terminsaffären bokar han inte in den, utan gör bara en notering om att "Daniel återkommer med bekräftelse".

När marknaden öppnar offentliggör det företag som gett ut obligationen ett pressmeddelande där det tillkännages att ratingen sänkts från investment grade till high yield. I meddelandet understryks dock att företagets finansiella ställning är ohotad, och att man inte har några kortsiktiga problem att betala sina skulder. Nyheten får dock en kraftigt negativ kurspåverkan på såväl företagets aktier som dess noterade obligationer. Denna nyhet tillsammans med allmän turbulens på marknaden gör att telefonerna går varma hos Banken. Det kaos som råder i handlarrummet gör att Sven inte hinner boka affären med Daniel innan marknads stängning samma dag. När Sven bokat affären slår han av sin dator och går hem för dagen.

Kursen på obligationen fortsätter att utvecklas negativt de följande dagarna, för att därefter stabiliseras på en högre räntenivå. Daniel har ännu inte återkommit om terminsaffären, och Sven känner en gnagande oro för kursutvecklingen avseende de obligationer han köpt av Daniel. Kursen är dock fortfarande tillräckligt bra för att Daniel ska ha gjort en vinst på de ursprungliga transaktionerna. För att Svens innehav bättre ska spegla marknadsvärdet på obligationen kommer därför Sven och Daniel överens om att Daniel ska köpa tillbaka obligationerna till en ränta som Sven betalat, och att Sven därefter omedelbart köper tillbaka dem till gällande marknadsränta. De justerar även villkoren i terminsavtalet, som har en vecka kvar till förfall. Ytterligare en vecka senare säljer Sven tillbaka obligationerna till Daniel till terminspriset.

Frågor att diskutera

Diskutera de affärer som Sven och Daniel gjort i exemplet ovan och hur de förhåller sig till de uppföranderegler som gäller för verksamhet i ett handlarrum.

- Har Sven eller Daniel brutit mot några regler och i sådana fall vilka?
- Hur har Sven hanterat affärerna ur ett etiskt perspektiv?
- Anta att du är en kollega till Sven och observerar de affärer som skett. Under förutsättning att Sven överträtt några formella regler eller den etiska standard som tillämpas inom Banken, hur bör du lämpligen agera?

Syftet med praktikfallet

Syftet med praktikfallet är att åskådliggöra en situation som kan uppkomma i ett handlarrum, oavsett om handeln avser aktier, ränteinstrument, valuta eller något annat tillgångsslag. Övergripande är avsikten med fallet att ta upp till diskussion vad som är ”allmänt gott uppträdande” i handlarrummet, men också att mer konkret beskriva några situationer som kan uppkomma i olika skepnader men som strider mot allmänt vedertagna principer och ofta även formella regelverk. Exemplet åskådliggör vikten av att diskussioner med kund alltid sker över en telefonförbindelse som spelas in och att affärer som sker registreras skyndsamt i relevanta system. Även problematiken med s.k. ”Ware Housing” och ”Historic Rate Rollover” ingår i exemplet. Slutligen syftar exemplet till att visa på risken med att man som handlare kan komma ”för nära kunden”, och vikten av att man skiljer på vem som är kund (i detta fall företagskunden) och kundens representant (i detta fall Daniel).